

Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2020

De vanligaste insatserna enligt socialtjänstlagen till personer 65 år och äldre under år 2020 var trygghetslarm, hemtjänst i ordinärt boende, särskilt boende, och matdistribution.

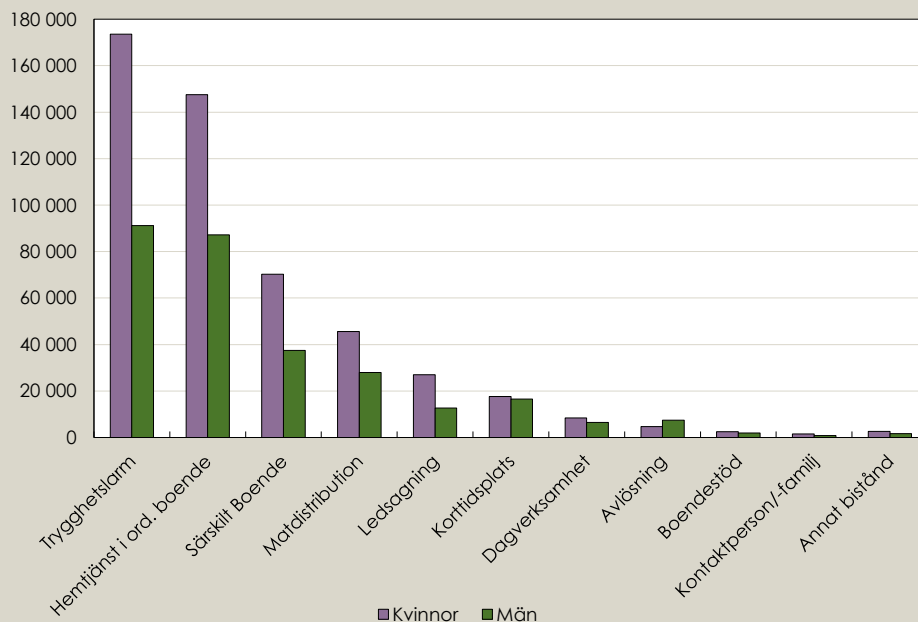
400 000 äldre hade minst en socialtjänstinsats under 2020

400 000 personer 65 år eller äldre hade minst ett pågående beslut om insats enligt socialtjänstlagen 4 kap. 1 § under år 2020.

Socialtjänstinsatserna som redovisas i den officiella statistiken är: hemtjänst i ordinärt boende, särskilt boende, trygghetslarm, matdistribution, ledsagning, dagverksamhet, korttidsplats, kontaktperson eller familj, boendestöd, avlösning av anhörig, och annat bistånd. (Figur 1).

Figur 1. Antal 65 år och äldre med insats under året 2020

Antal personer, 65 år och äldre som under någon av årets 12 mätperioder (sista dagen varje månad) rapporterats ha ett pågående beslut om insats enligt socialtjänstlagen 4 kap. § 1. Fördelat per kön och insats. Riket



Källa: Registret över insatser enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen.

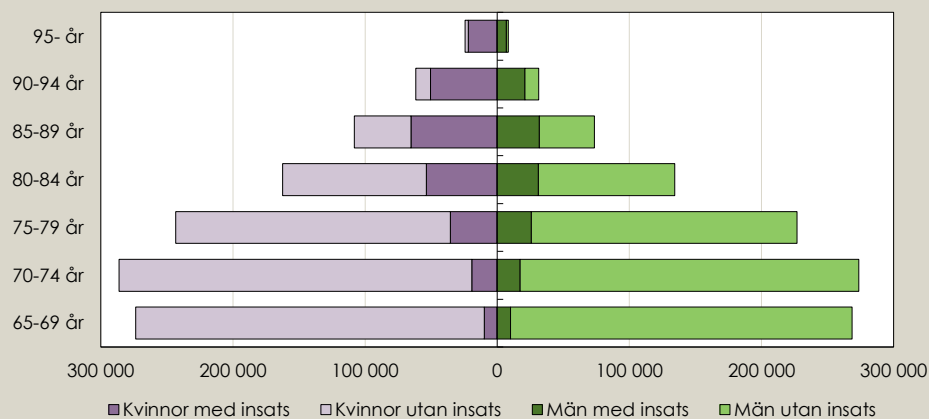
Fler kvinnor hade socialtjänstinsats

En knapp femtedel av den totala äldre befolkningen (65+) hade en insats under året; 22 procent av kvinnorna och 14 procent av männen.

I den yngsta åldersgruppen, 65–69 år, hade 4 procent av kvinnorna och 4 procent av männen någon insats under året, och i den äldsta åldersgruppen, 95 år och äldre, hade 91 procent av kvinnorna och 83 procent av männen någon insats under året. (Figur 2)

Figur 2. Antal personer 65 år och äldre som haft något pågående beslut om insats under 2020

Antal personer 65 år och äldre som levte under 2020, fördelade efter ålder, kön, och om de under året haft något pågående beslut om insats enligt socialtjänstlagen.



Källa: Registret över insatser enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen.

Relativt stabil andel av de äldre har insats – sett över helår

Andelen av de äldre (65 år och äldre) som får någon insats *någon gång under året* har minskat något över tid; år 2014 hade 19,1 procent någon insats, att jämföra med år 2020 då andelen uppgick till 18,4 procent. (Figur 3)

I figur 3 nedan fördelas äldre i fyra grupper baserat på beslut.¹

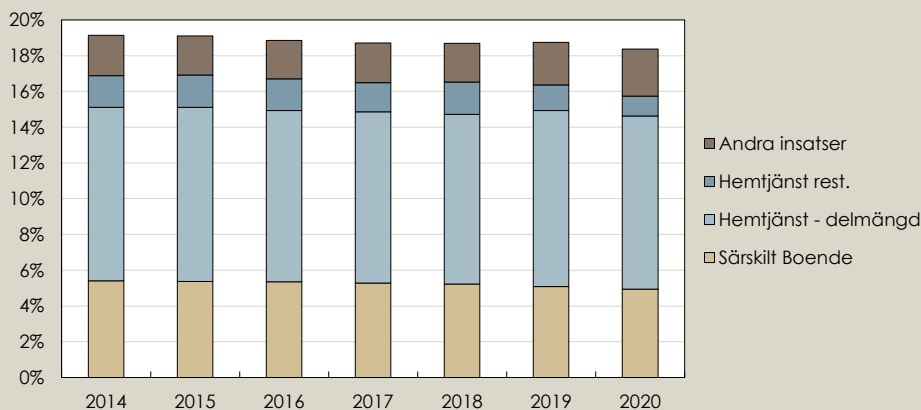
Andelen med särskilt boende har minskat ifrån 5,4 procent år 2014 till 4,9 procent år 2020. Andelen med ”Hemtjänst – delmängd” (se fotnot 1) är densamma år 2020 som år 2014; 9,7 procent, medan andelen med ”hemtjänst rest.” (se fotnot 1) har minskat ifrån 1,8 procent år 2014 till 1,1 procent år 2020. Denna minskning beror huvudsakligen på att socialnämnderna kan välja att rapportera trygghetslarm och matdistribution som en del av ett ”hemtjänstbeslut” eller som ”separata biståndsbeslut”. Över tid har fler socialnämnder valt att rapportera

¹ De i särskilt boende är en grupp. De med hemtjänst i ordinarie boende har här delats i två grupper; de som har hemtjänst i form av service och/eller personlig omvårdnad -som inte enbart består av Trygghetslarm och/eller Matdistribution- redovisas i gruppen ”Hemtjänst – delmängd”, övriga med hemtjänstbeslut redovisas i gruppen ”Hemtjänst rest.” Övriga med någon annan insats återfinns i gruppen ”Andra insatser”.

dessa beslut var för sig varför andelen med ”hemtjänst rest.” minskar medan andelen med ”Andra insatser” ökar. I tabellbilagans tabell 4 beskrivs detta mer detaljerat.

Figur 3. Andel av befolkningen 65 år och äldre med socialtjänstinsats, 2014–2020

Andel av totalbefolkningen 65 år och äldre med socialtjänstinsats. Fördelad efter år och insats. Riket



Källa: Registret över insatser enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen.

Pandemins påverkan tydlig när insatser redovisas per månad

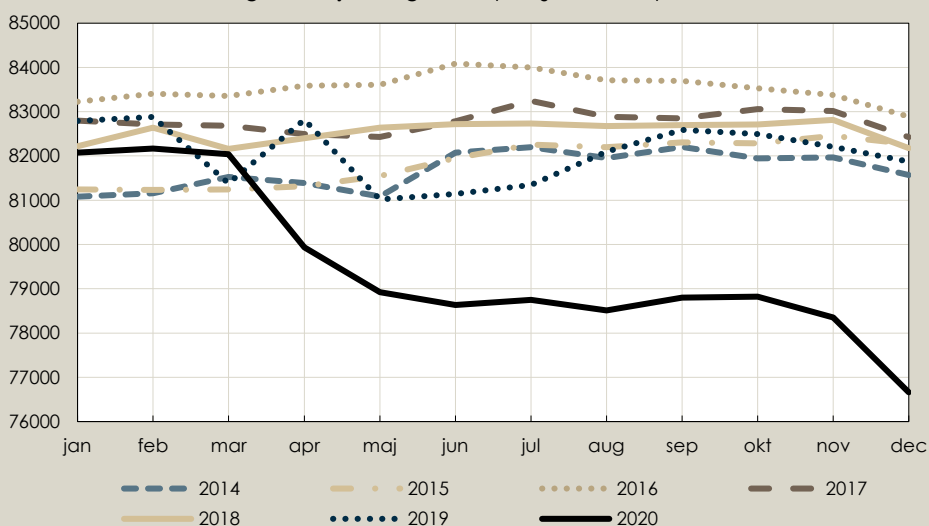
I figur 3 ovan redovisades andelen av de äldre som fick en insats *någon gång under respektive år*. I figur 4 nedan redovisas istället antal äldre på särskilt boende *per månad*. Här kan man se tydliga nedgångar i april och december månad år 2020; månader som grovt motsvarar pandemins första och andra våg i Sverige. Att denna stora nedgång av antal i särskilt boende sett *per månad* år 2020 inte har så stor effekt på andel äldre i särskilt boende sett *över året* (figur 3) beror antagligen på att:

1. De som dog i särskilt boende hade i regel levt där under en tid och hann bli registrerade någon månad innan de dog (och räknas därför med i figur 3).
2. Hastigheten med vilken tomma platser på särskilt boende fylls upp måste ha minskat – annars skulle vi ha sett en *ökning* av andelen äldre i särskilt boende sett över *året* (figur 3). Att inflyttningen till särskilt boende de facto har minskat under pandemin visas i en tidigare rapport ifrån Socialstyrelsen.[1]

Den månatliga utvecklingen för alla insatser redovisas i tabellbilagans tabell 11.

Figur 4. Antal 65 år och äldre i särskilt boende per månad. 2014–2020, Riket

Antal personer, 65 år och äldre som under någon av årets 12 mätperioder (sista dagen varje månad) rapporterats ha ett pågående (verkställt och ännu inte avslutat) beslut om särskilt boende enligt socialtjänstlagen 4 kap. 1 §. Fördelat per månad. Riket



Källa: Registret över insatser enligt socialtjänstlagen till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen.

Referenser

1. Prochazka M. Vård och omsorg för äldre – Lägesrapport 2021. Stockholm: Socialstyrelsen; 2021. Tillgänglig: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7249.pdf>

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj Tillhörande dokument och bilagor): www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/socialtjanstinsatser-till-aldre/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen: www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Andreas Kroksgård (frågor om statistiken)
E-post: sostat@socialstyrelsen.se

Michaela Prochazka (frågor om ämnet)
E-post: michaela.prochazka@socialstyrelsen.se

Telefon (växel): 075-247 30 00